

MOKSLININKŲ POREIKIAI: KĄ RODO APKLAUSOS REZULTATAI

Dr. Gintarė Tautkevičienė, Kauno technologijos universitetas
Eglė Šėgždienė, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių
biblioteka

Audrė Trumpienė, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių
biblioteka

2012

TYRIMŲ DUOMENYS

- 2010 m. tyrimas vykdytas įgyvendinant projektą „**eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai**“, kuriam finansavimas skirtas pagal Lietuvos 2007-2013 metų laikotarpio Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ priemonę VP1-3.1-ŠMM-02-V „Mokslininkų ir kitų tyrėjų kvalifikacijos ir kompetencijų tobulinimas (mokslo duomenų bazės, e-dokumentai)“ iš Europos socialinio fondo ir Lietuvos bendrojo finansavimo lėšų.

Užsakovas: Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija

Vykdytojai: G. Tautkevičienė (KTU), G. Duobinienė (KTU), M. Kretavičienė (LSMU), I. Krivienė (VU), Ž. Petrauskienė (VU)

Tyrimo ataskaita: Mokslininkų ir kitų tyrėjų naudojimosi elektroniniais mokslo informacijos šaltiniais ugdymo poreikio apimties ir sudėties tyrimas, <http://www.lmba.lt/sites/default/files/tyrimas.pdf>

- 2012 m. naudojant tą patį klausimyną atliktas tyrimas 4 mokslo institutuose (VU Biochemijos, VU Matematikos ir informatikos, VU Teorinės fizikos ir astronomijos, Lietuvos kultūros tyrimų institutuose) ir dviejuose mokslo tyrimo centruose (Gamtos tyrimų centre; Fizinių ir technologijos mokslų centras). Viso 10 mokslo institutų.

Vykdytojai: E. Šegždienė ir A. Trumpienė (LMAVB)

TYRIMŲ TIKSLAS

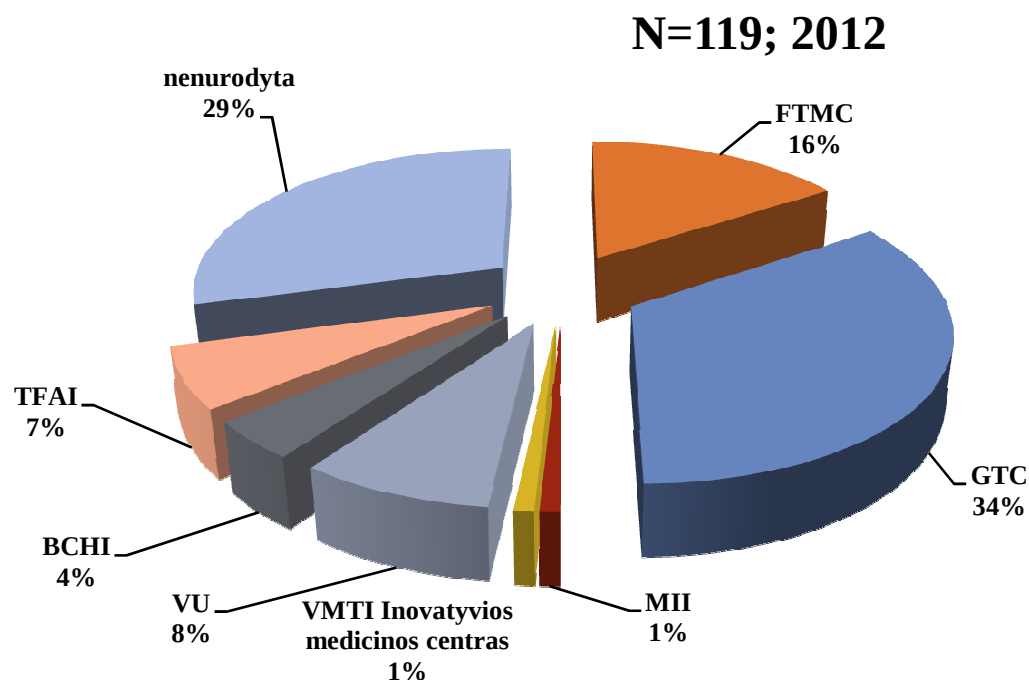
- **2010 m. tyrimo tikslas:** įvertinti mokslininkų ir kitų tyrėjų turimų kompetencijų naudotis elektroniniais mokslo informacijos ištekliais spragas bei konkrečių kompetencijų trūkumus ir pateikti rekomendacijas ugdymo turiniui, apimčiai, intensyvumui bei pobūdžiui.
- **2012 m. tyrimo tikslas** – tobulinti Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos skyrių darbą, remiantis mokslo darbuotojų atsakymų ir išsakytų pageidavimų analize, įvertinti tyrėjams šiuo metu teikiamų paslaugų būtinumą ir poreikį naujoms.

TYRIMŲ IMTYS

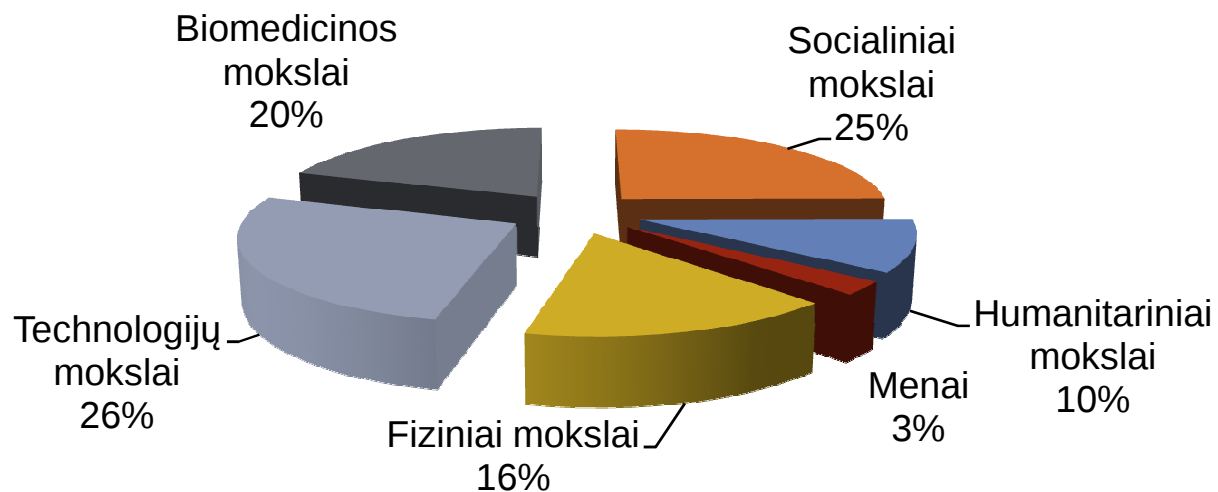
2010 m. tyrimo imtis – 647 mokslininkai ir kiti tyrėjai: 528 universitetų tyrėjai (81,6 %), 103 institutų tyrėjai (15,9 %), 16 tyrėjų nenurodė institucijos (2,5 %), atstovaujantys 14 universitetų ir 27 mokslo institutus bei kitas mokslinius tyrimus vykdančias institucijas

2012 m. sausio-vasario mėn. atliktas tyrimas mokslo institutuose, tyrimo imtis – 119 mokslininkų ir kitų tyrėjų.

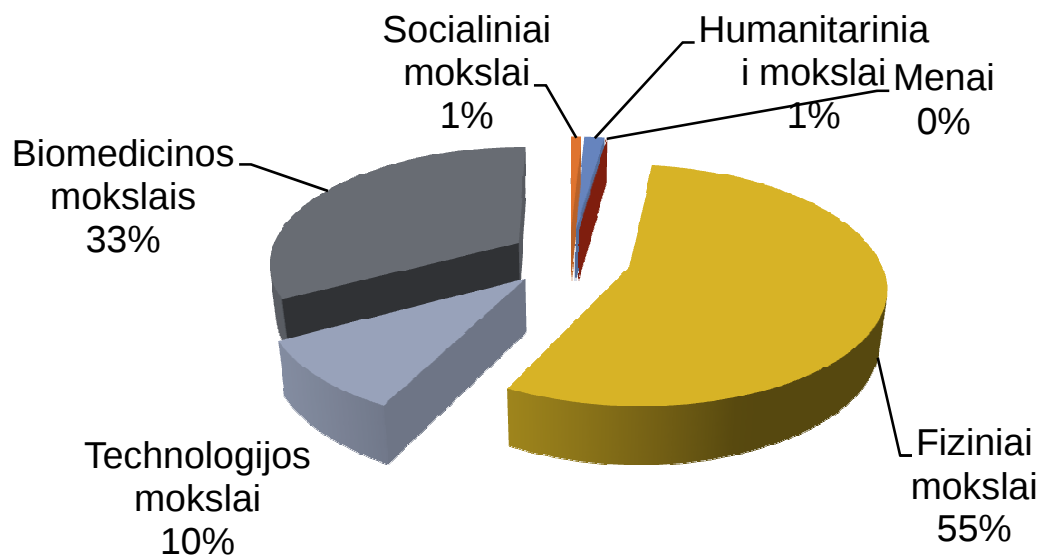

TYRĖJŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL MOKSLO SRITIS

- 2010 m. tyrimas

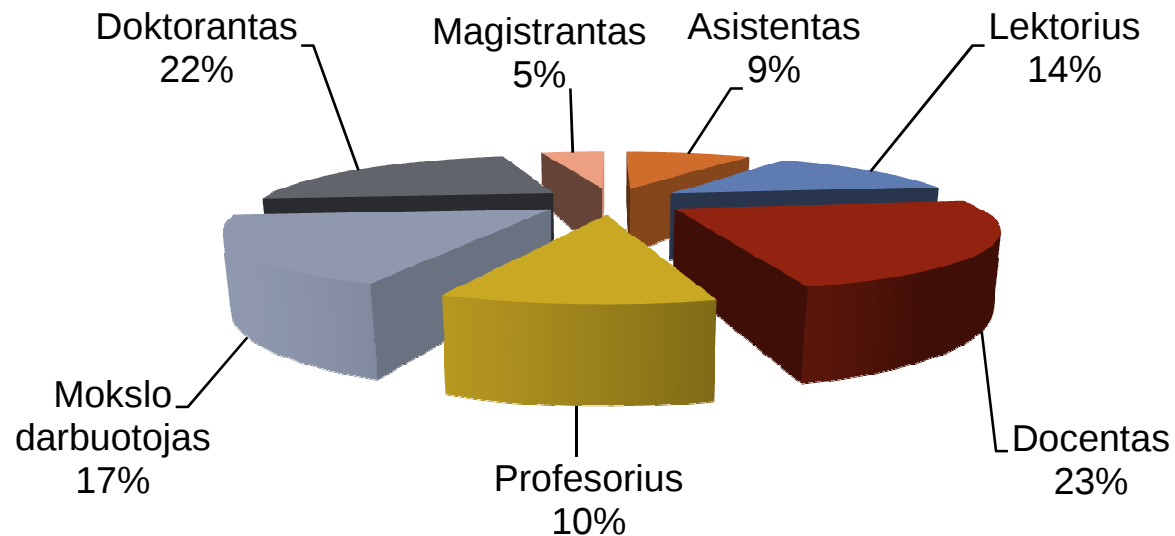

- 2012 m. tyrimas

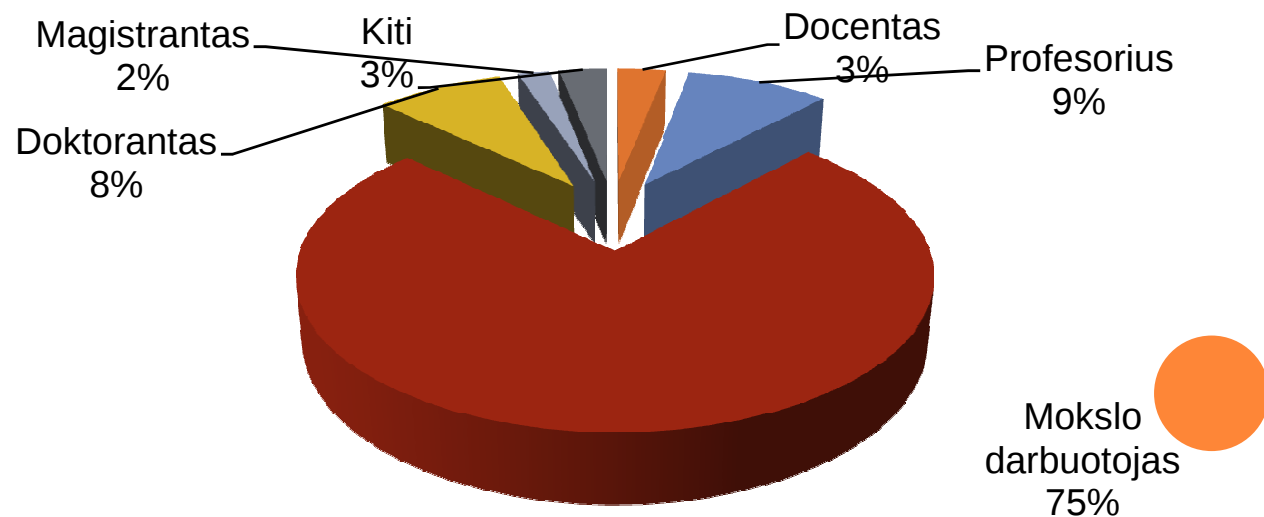

TYRĖJŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL PAREIGAS

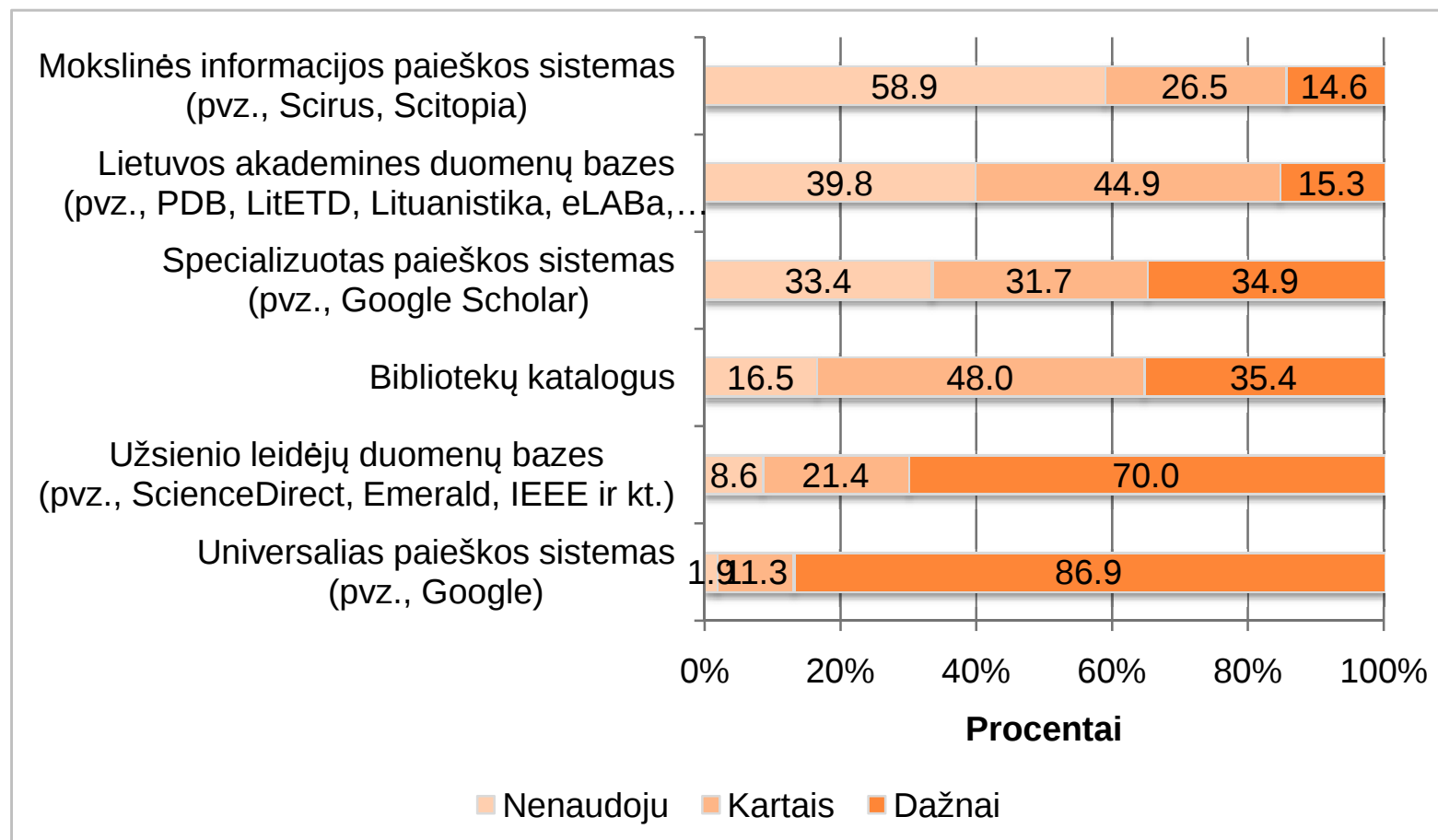
- 2010 m. tyrimas

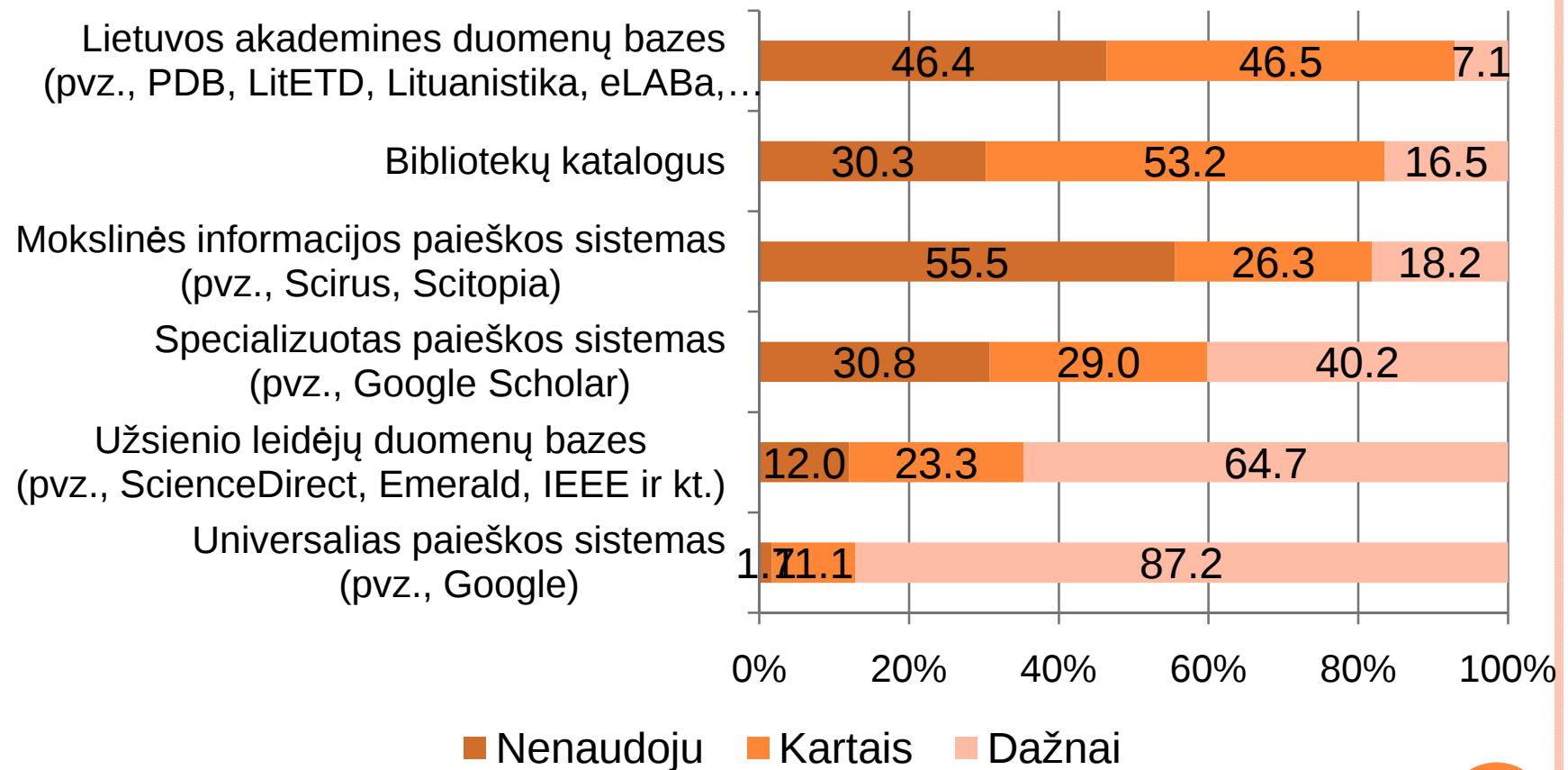
- 2012 m. tyrimas

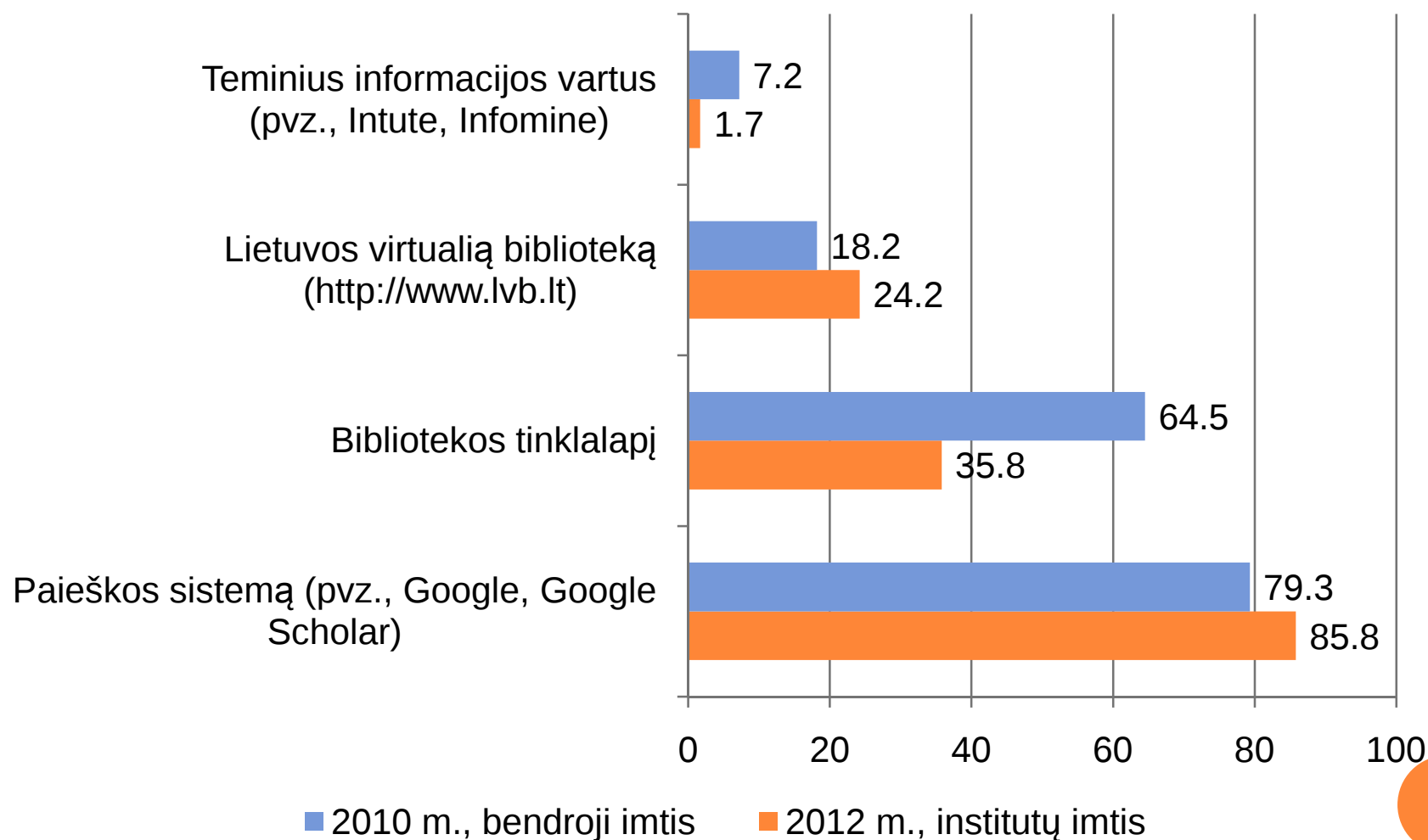
TYRĖJŲ NAUDOJAMI PAIEŠKOS ĮRANKIAI (2010 M. TYRIMAS, BENDROJI IMTIS)

TYRĖJŲ NAUDOJAMI PAIEŠKOS ĮRANKIAI (2012 M. TYRIMAS, INSTITUTŲ IMTIS)

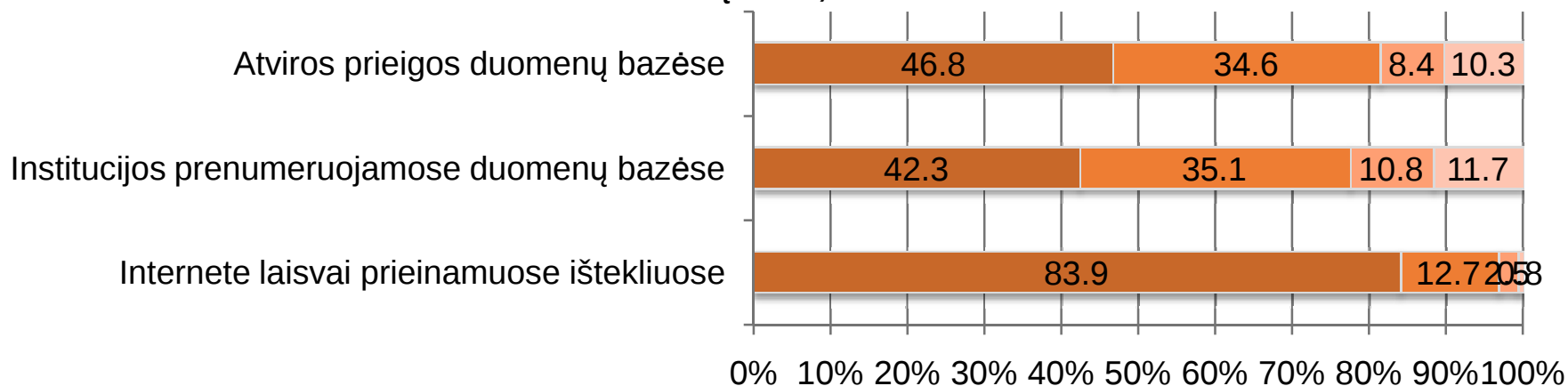

PLATFORMA NAUDOJAMA PRISIJUNGIMUI IR PAIEŠKAI PRENUMERUOJAMOSE DUOMENŲ BAZĖSE

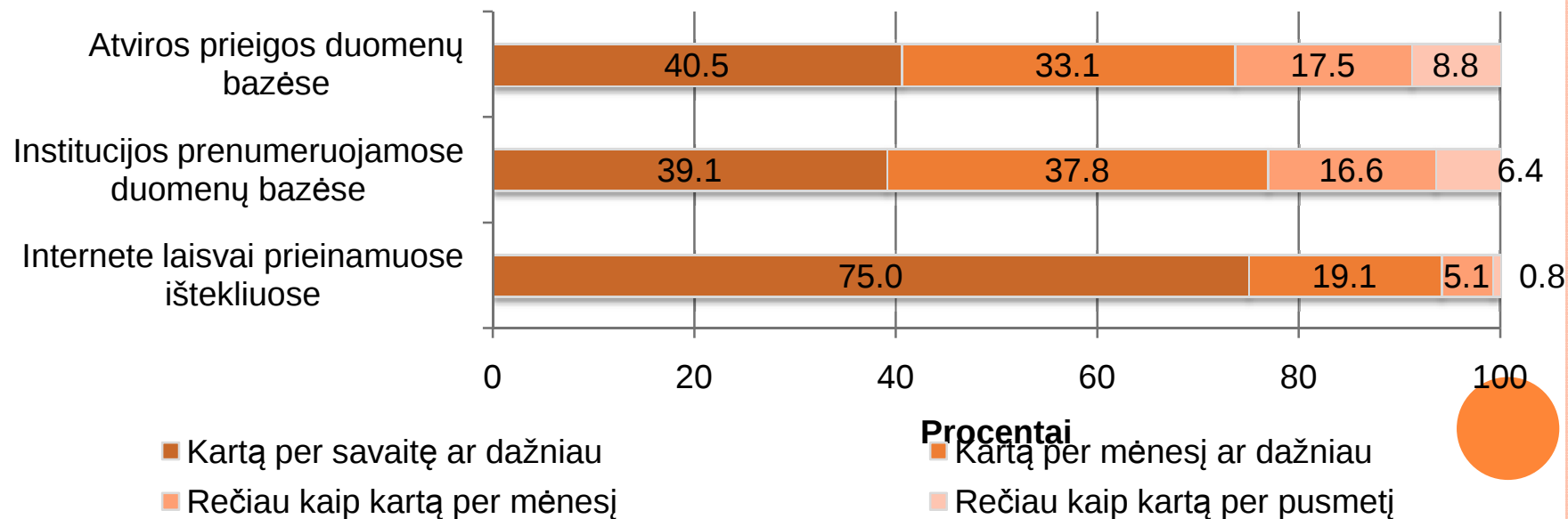

VYKDOMŲ PAIEŠKŲ DAŽNUMAS

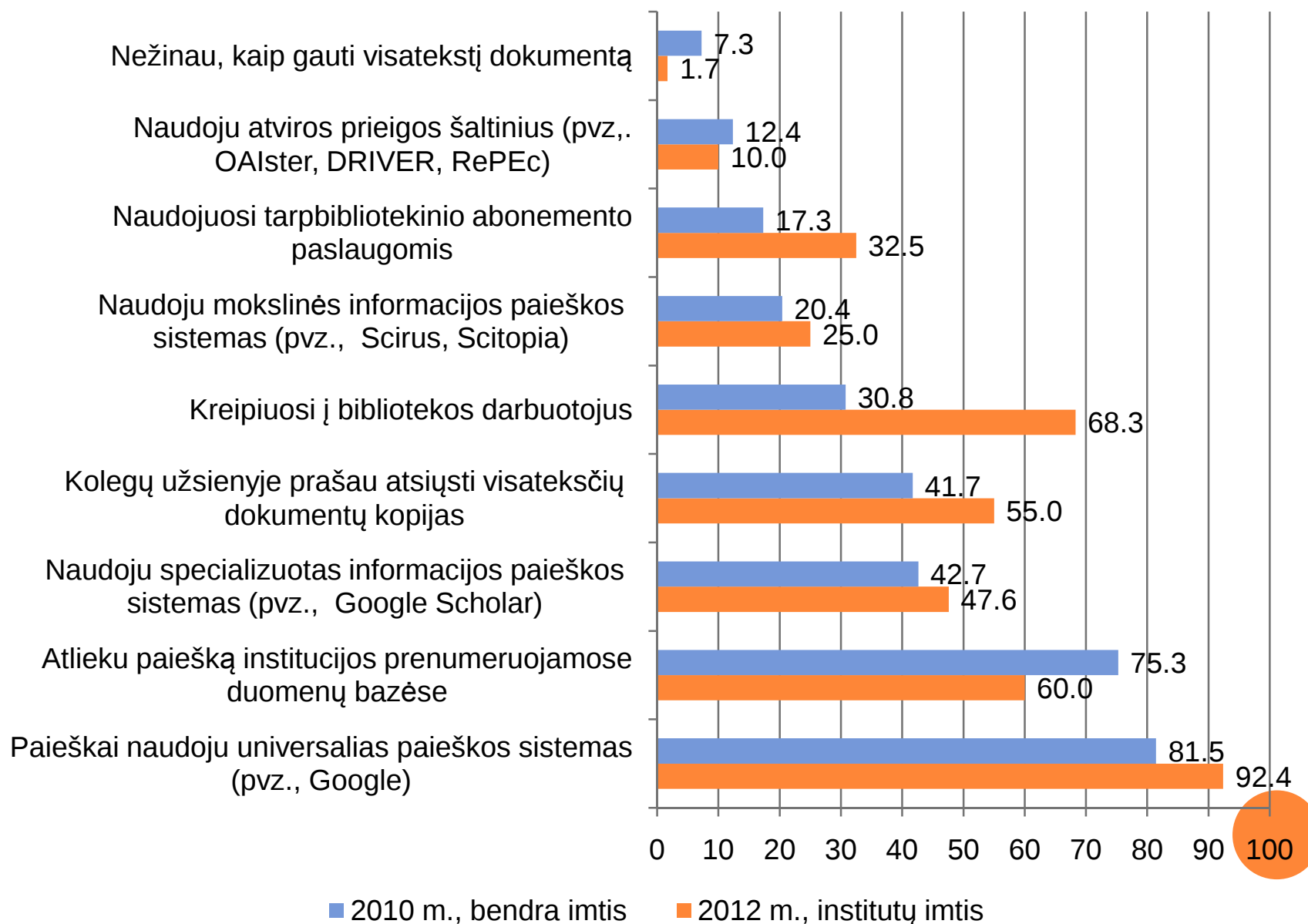
Institutų imtis, 2012 m.

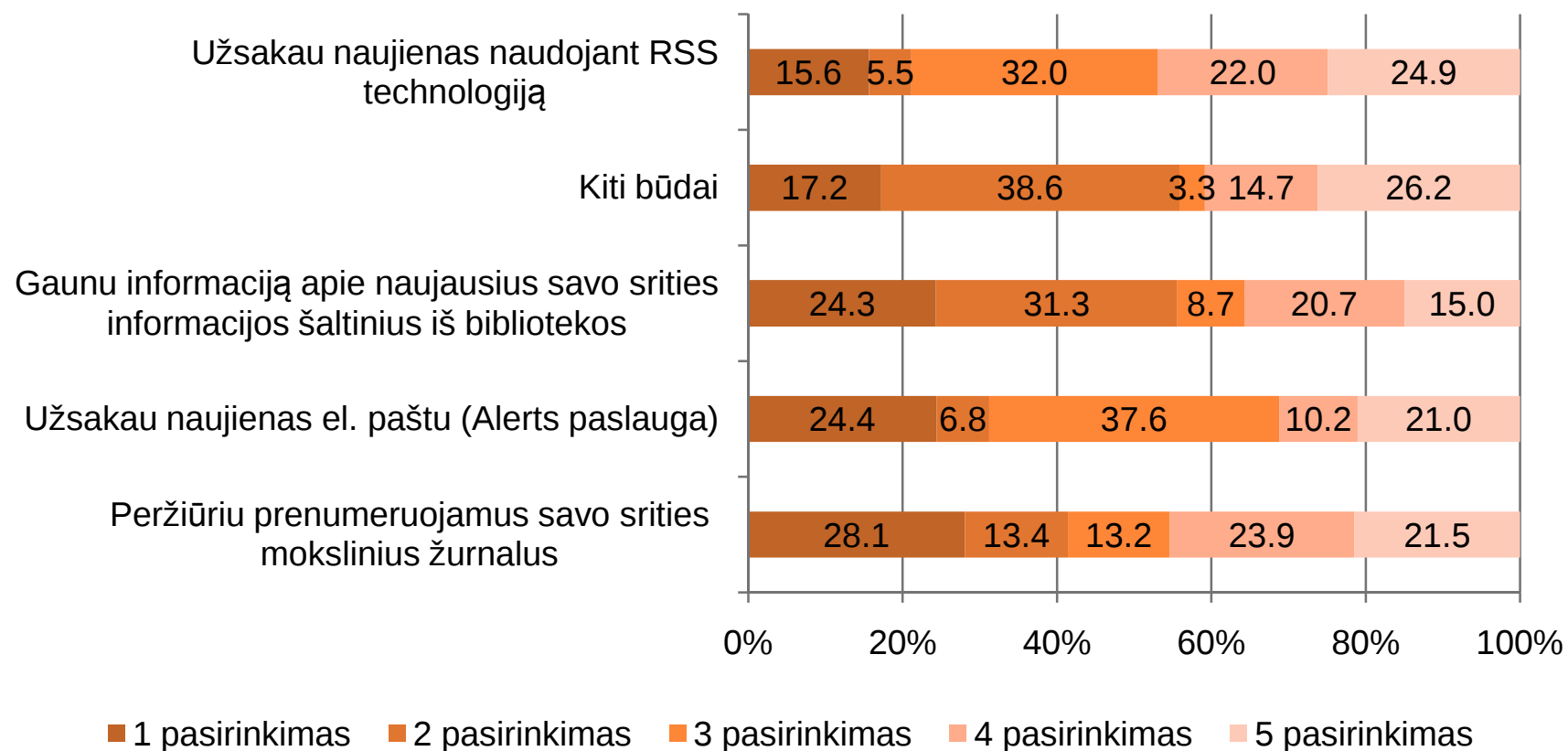
Bendroji imtis, 2010 m.

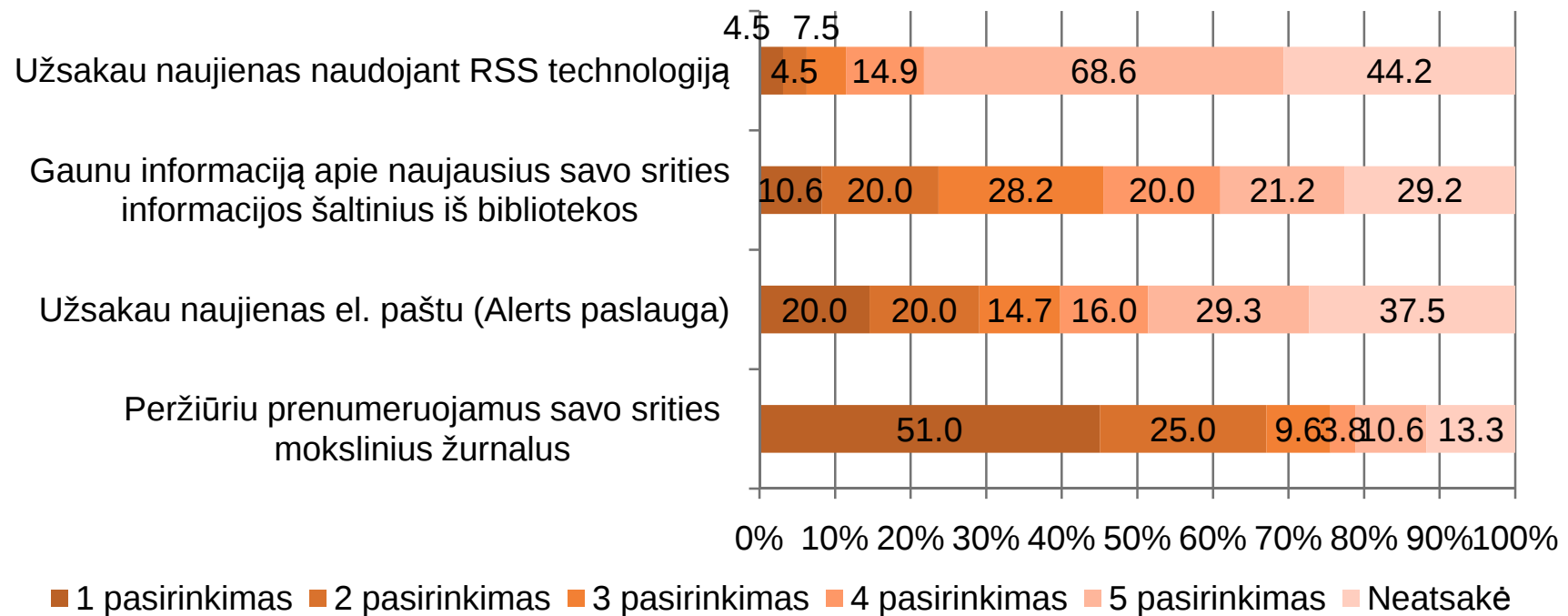
VISATEKSČIŲ DOKUMENTŲ GAVIMO BŪDAI

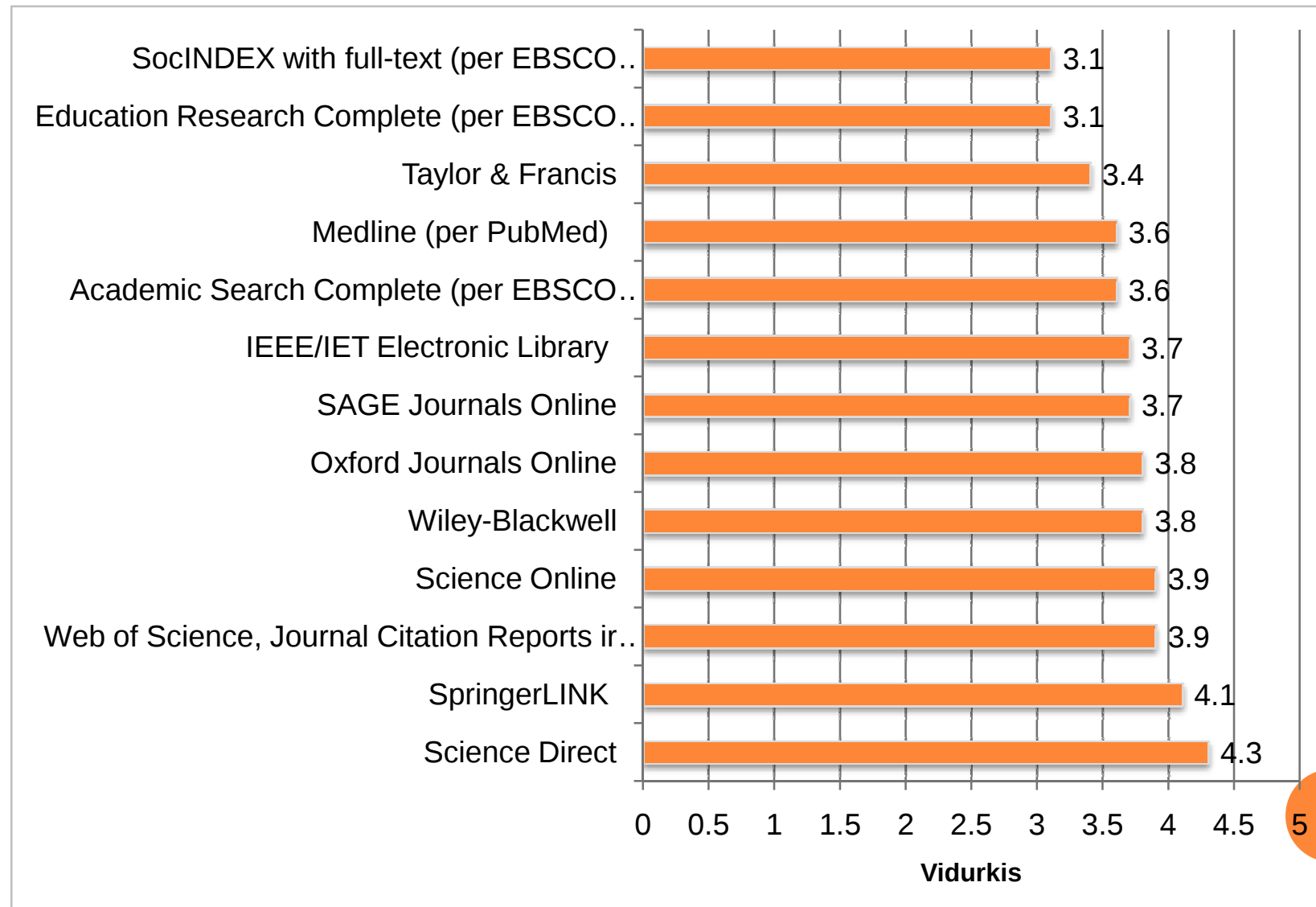
TYRĖJŲ NAUDOJAMI NAUJAUSIOS INFORMACIJOS GAVIMO BŪDAI (2010 M. TYRIMAS, BENDROJI IMTIS)

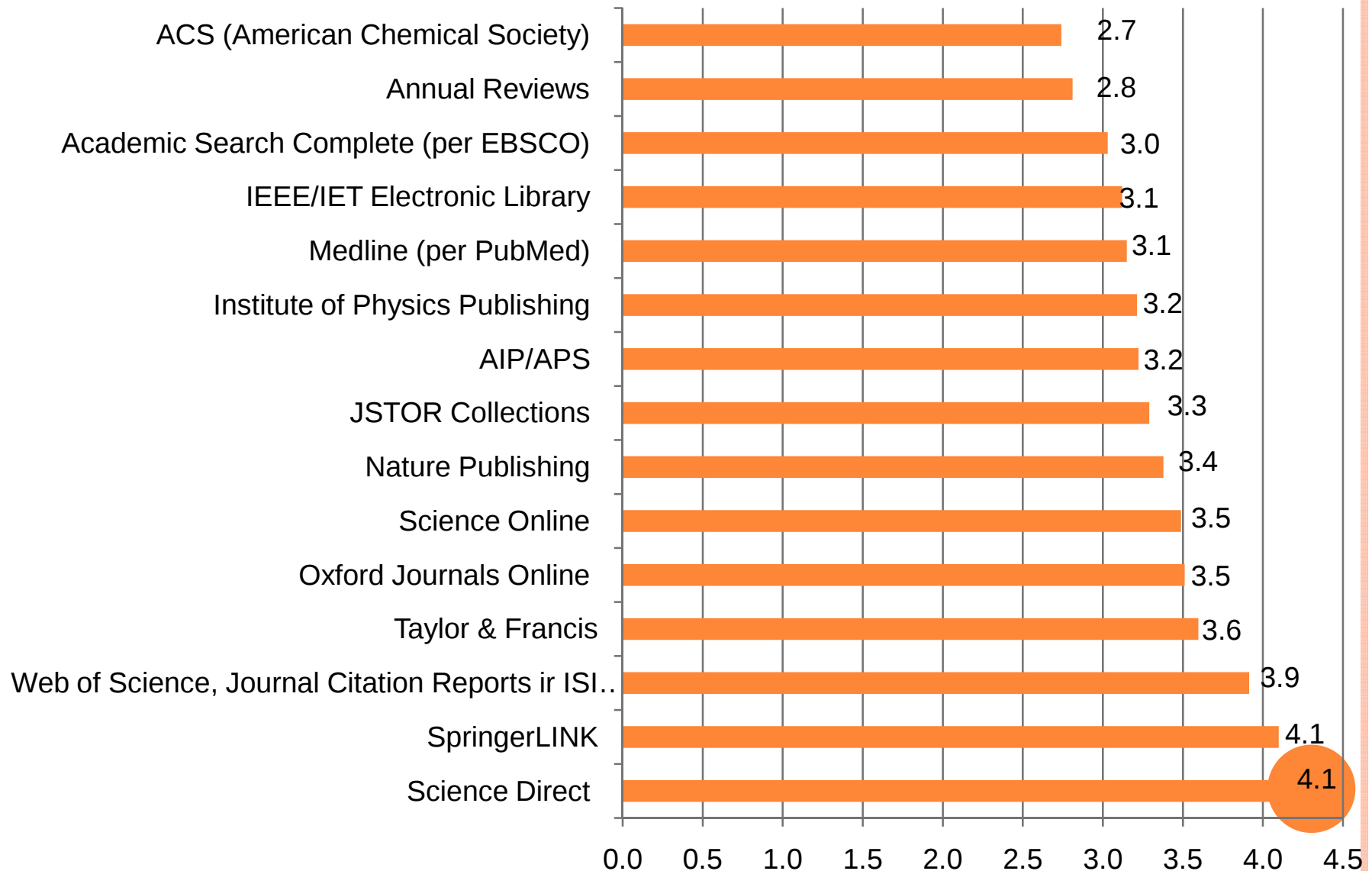
TYRĖJŲ NAUDOJAMI NAUJAUSIOS INFORMACIJOS GAVIMO BŪDAI (2012 M. TYRIMAS, INSTITUTŲ IMTIS)

DUOMENŲ BAZIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL JŲ SVARBUMĄ TYRĖJAMS (2010 M. TYRIMAS, BENDROJI IMTIS)

DUOMENŲ BAZIŲ PASISKIRSTYMAS PAGAL JŲ SVARBUMĄ TYRĖJAMS (2012 M. TYRIMAS, INSTITUTŲ IMTIS)

TYRĖJŲ ŽINIOS APIE MOKSLO VERTINIMO RODIKLIUS

2010 m. tyrimas, bendroji imtis, neteko ieškoti:

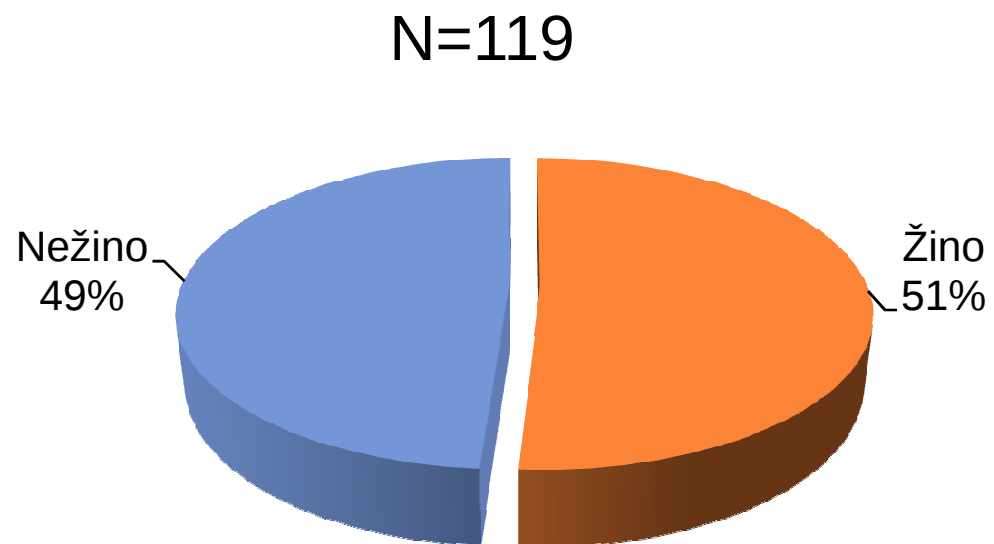
- Citavimo rodiklių – 53,8 %
- H indekso – 78,6 %
- Dažniausiai cituojamų autorių rodiklių – 73,2 %
- Šalių citavimo rodikliai pagal mokslo kryptis – 84,6 %

2012 m. tyrimas, institutų imtis, neteko ieškoti:

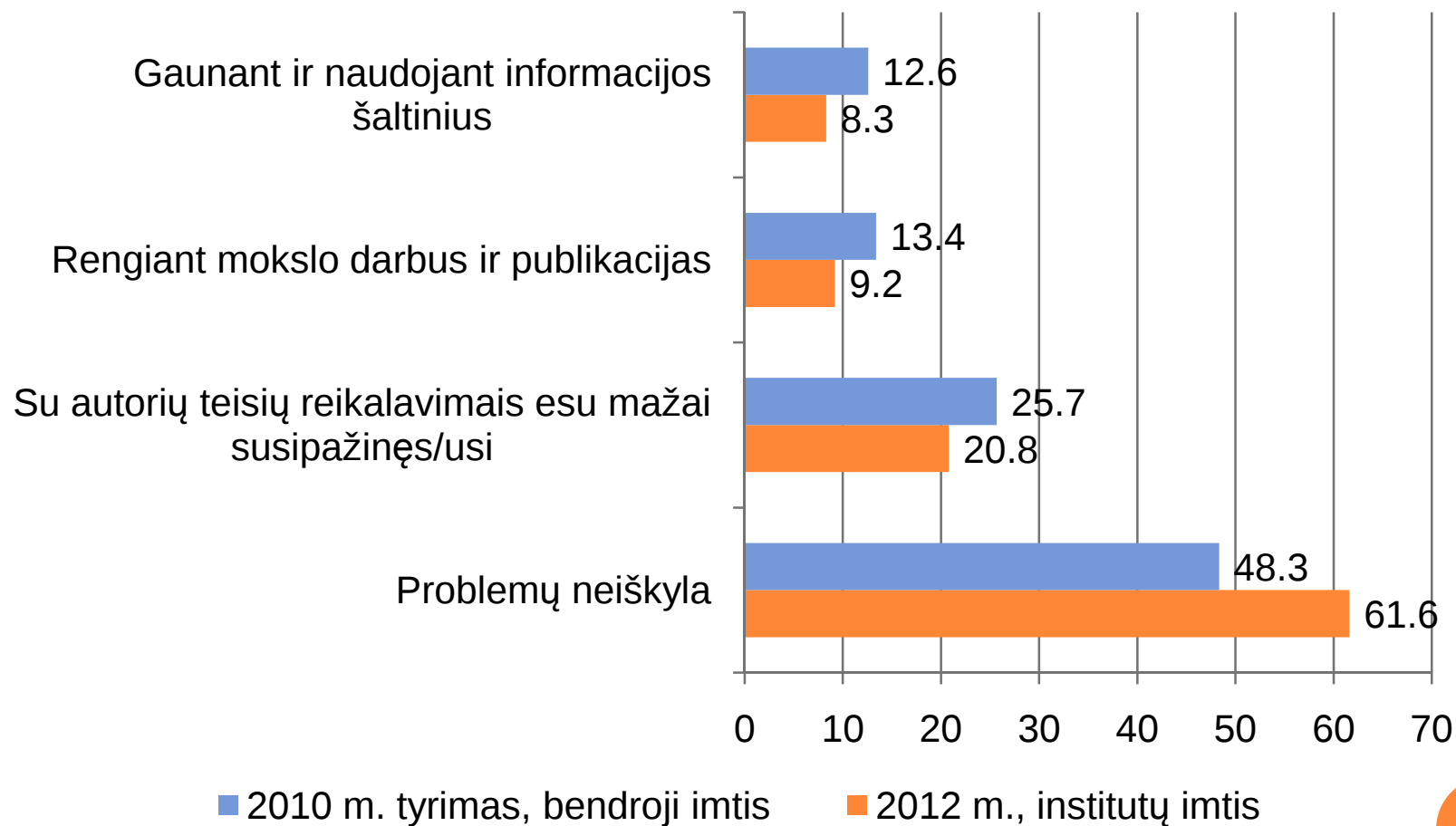
- Citavimo rodiklių – 51,3%
- H indekso – 67,2%
- Dažniausiai cituojamų autorių rodiklių – 64,7%
- Šalių citavimo rodikliai pagal mokslo kryptis – 67,2%

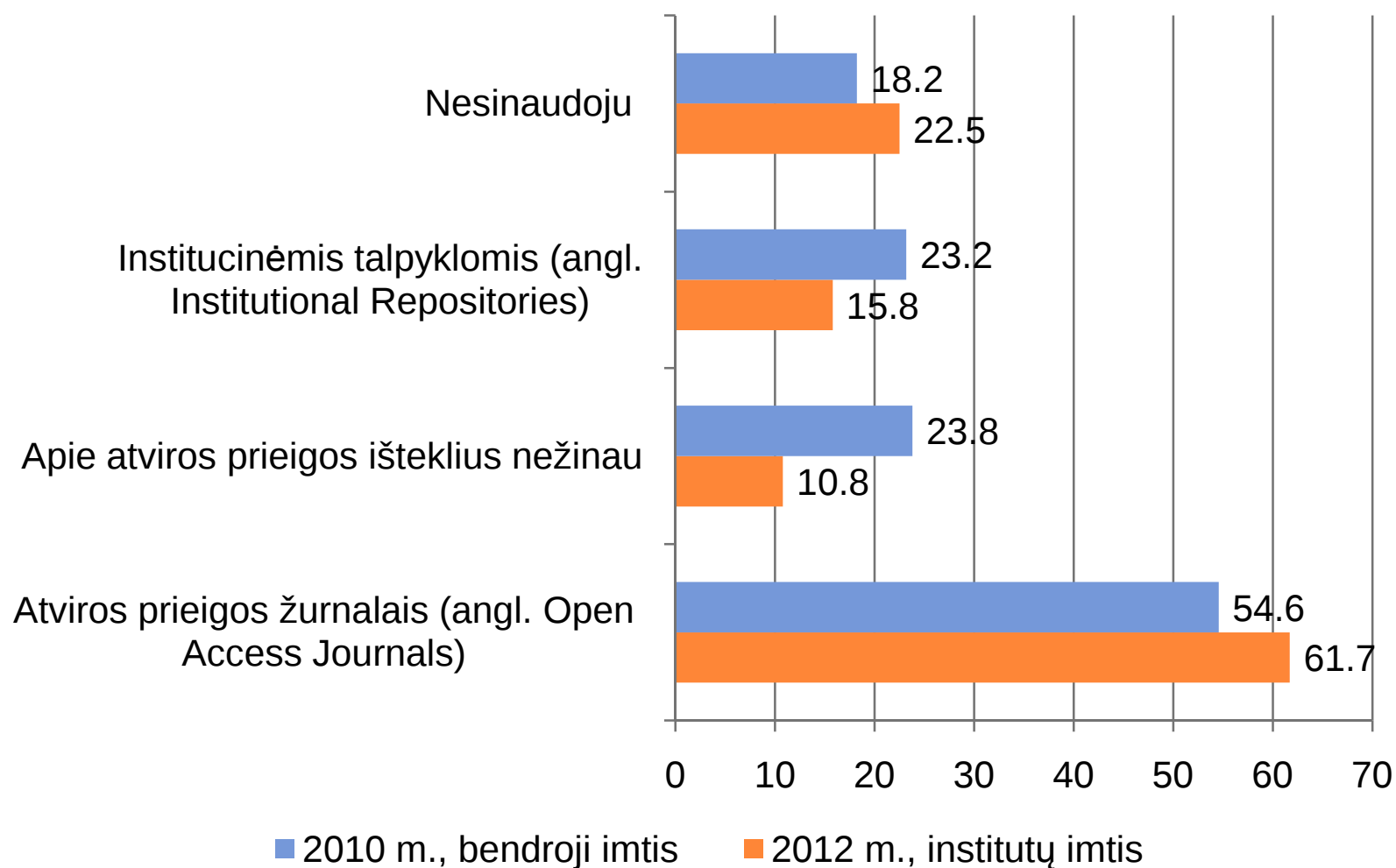
TYRĖJŲ ŽINIOS APIE FORMALIUOSIUS INSTITUCINIUS REIKALAVIMUS, 2012 M. TYRIMAS

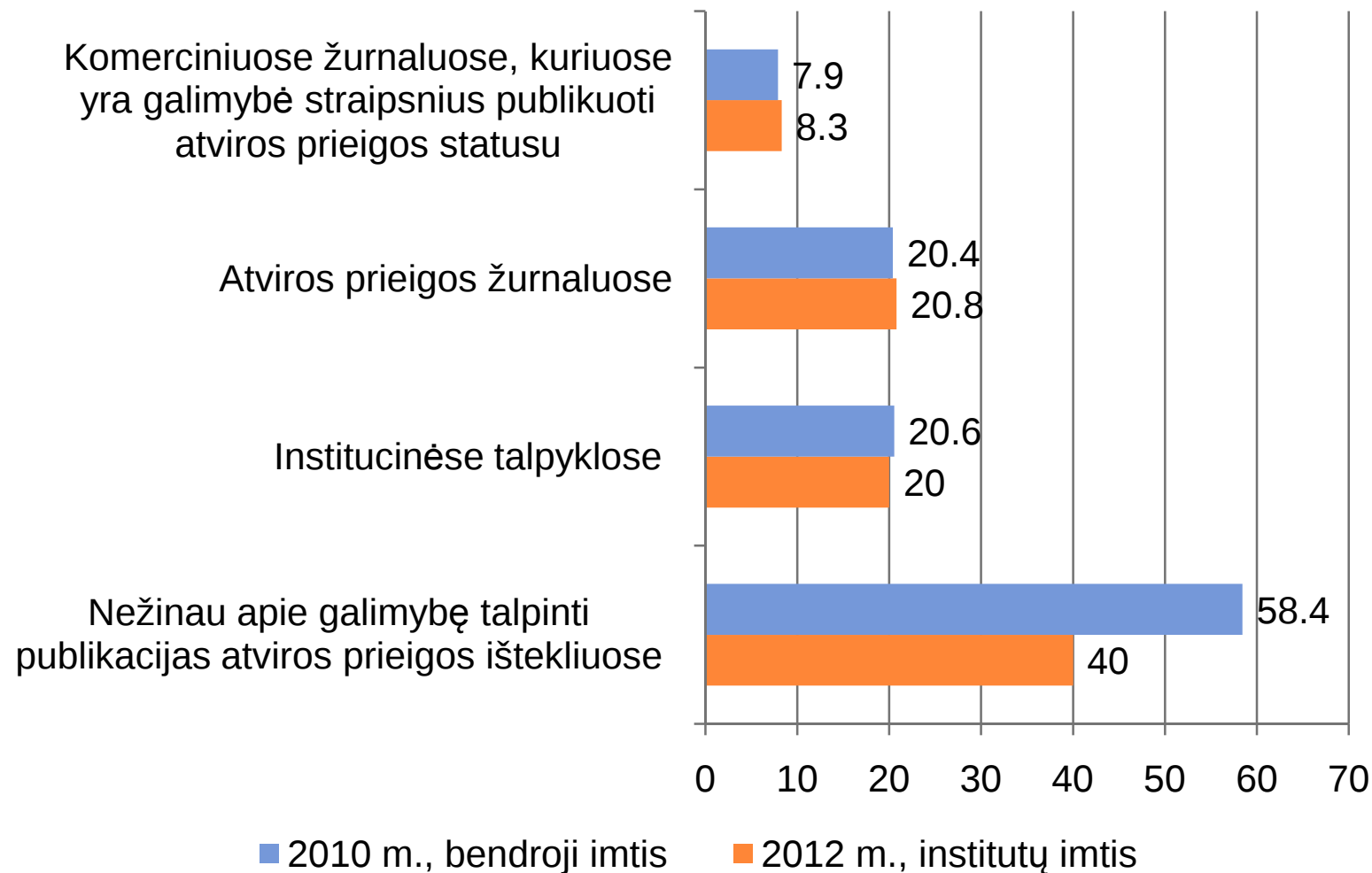
TYRĖJŲ IDENTIFIKUOTOS PROBLEMOS AUTORIŲ TEISIŲ KLAUSIMAIS

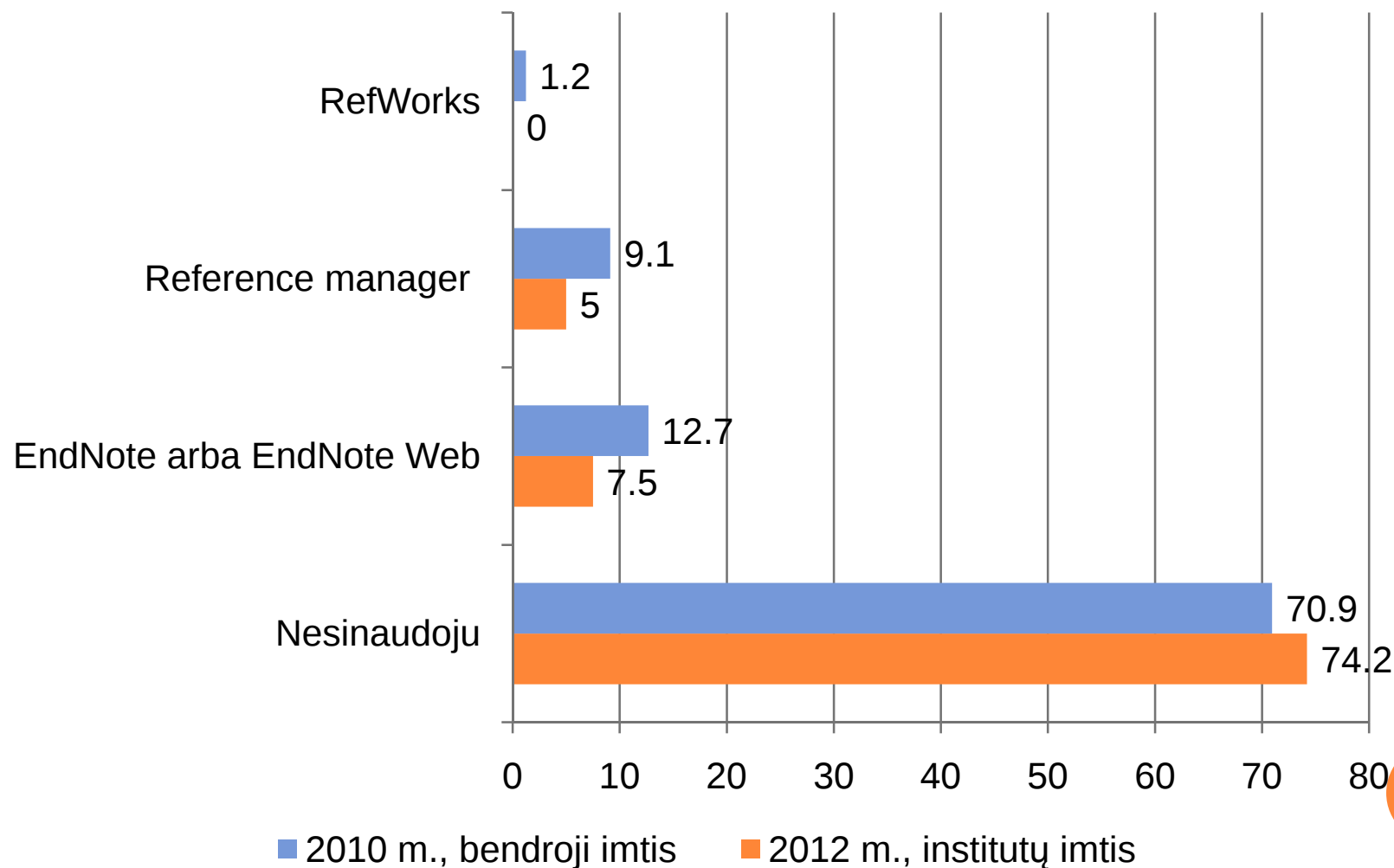
TYRĖJŲ ŽINIOS IR PATIRTIS MOKSLO DARBŲ NAUDOJIMO IR TALPINIMO ATVIROS PRIEIGOS IŠTEKLIUOSE KLAUSIMAIS (NAUDOJIMASIS)

TYRĖJŲ ŽINIOS IR PATIRTIS MOKSLO DARBŲ NAUDOJIMO IR TALPINIMO ATVIROS PRIEIGOS IŠTEKLIUOSE KLAUSIMAIS (ĮKĖLIMAS)

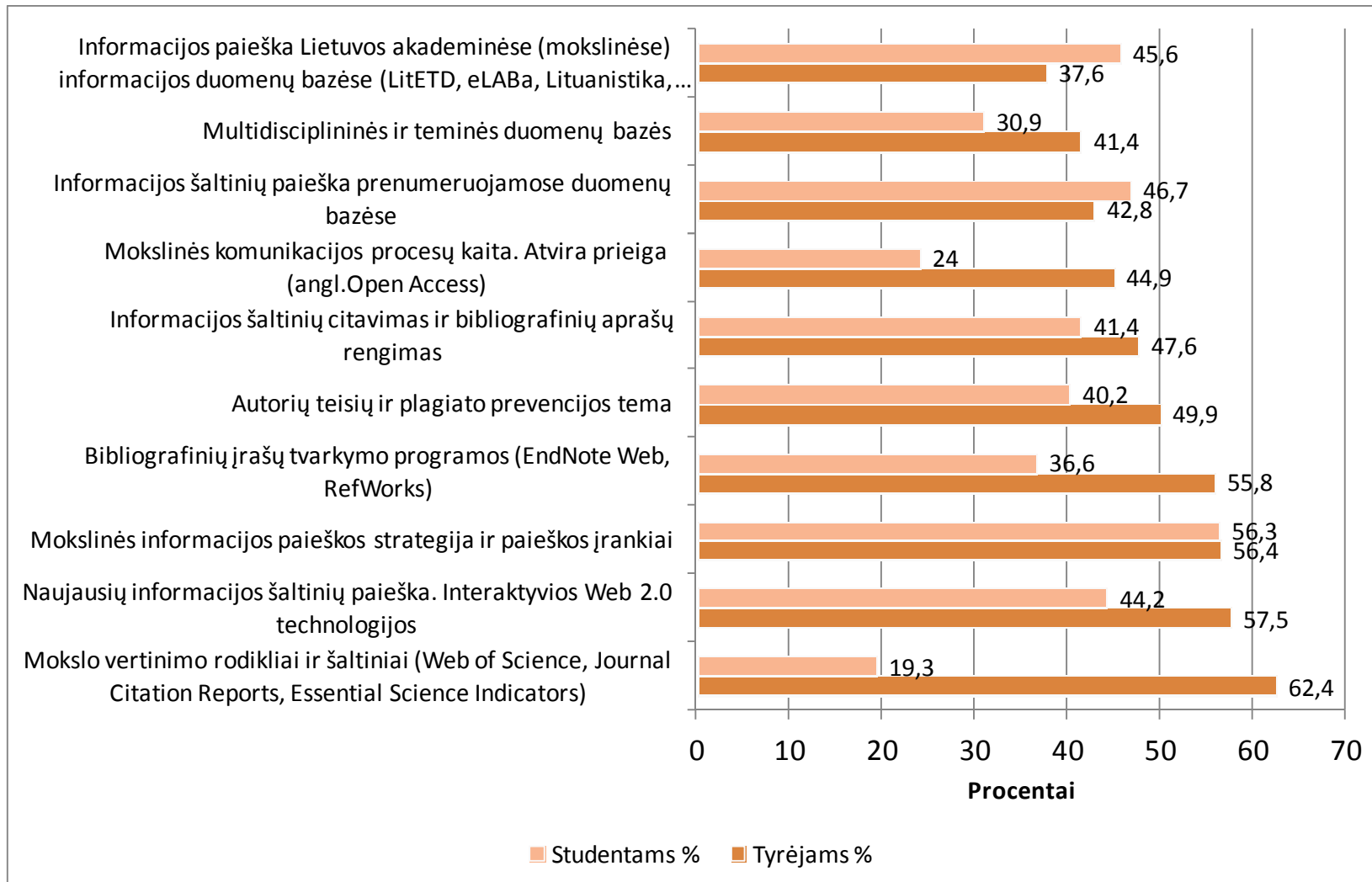

TYRĖJŲ NAUDOJAMOS BIBLIOGRAFINIŲ ĮRAŠŲ TVARKYMO PROGRAMOS

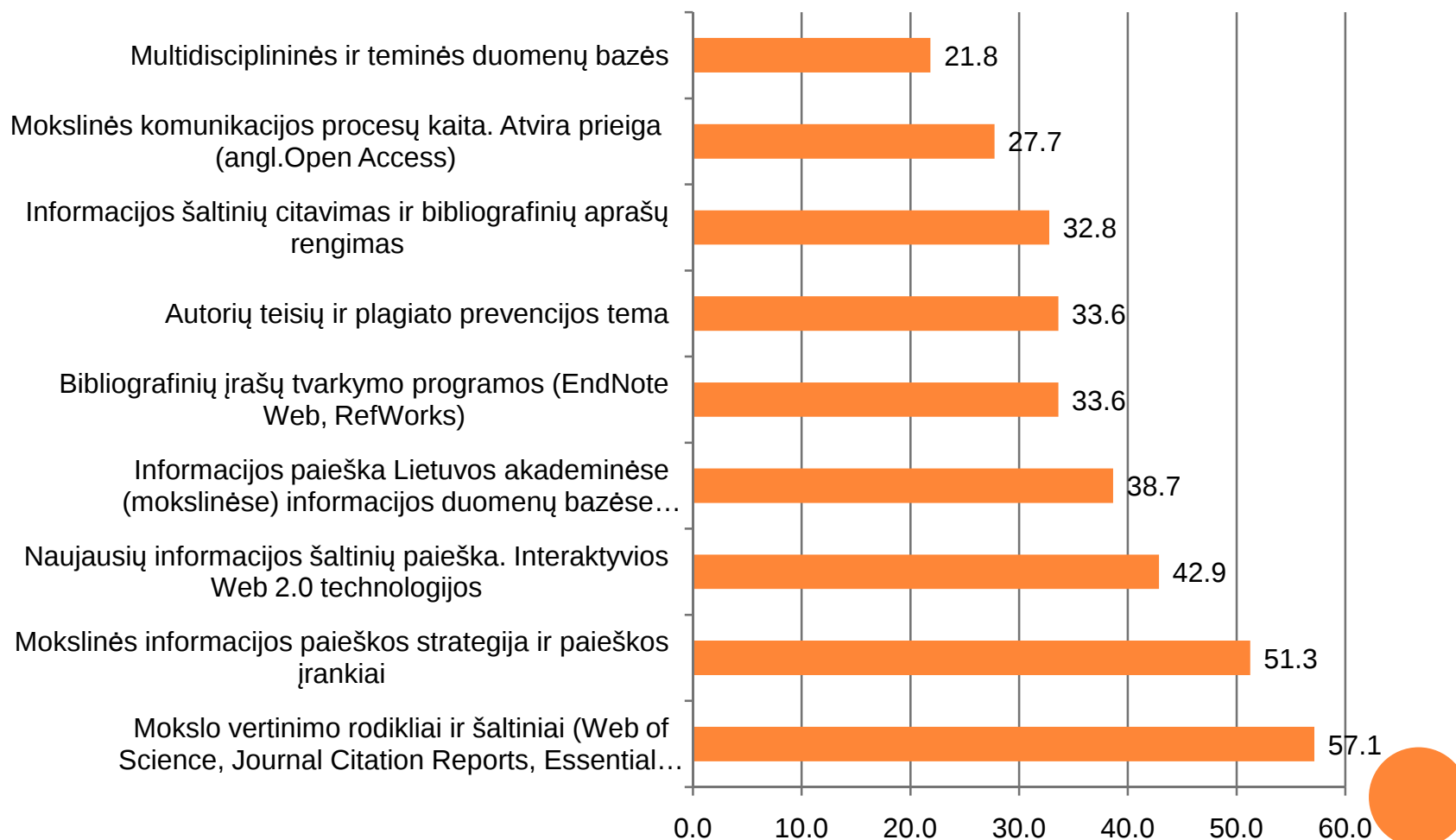
MOKYMO KURSŲ TEMATIKA, 2010 M.

TYRIMAS

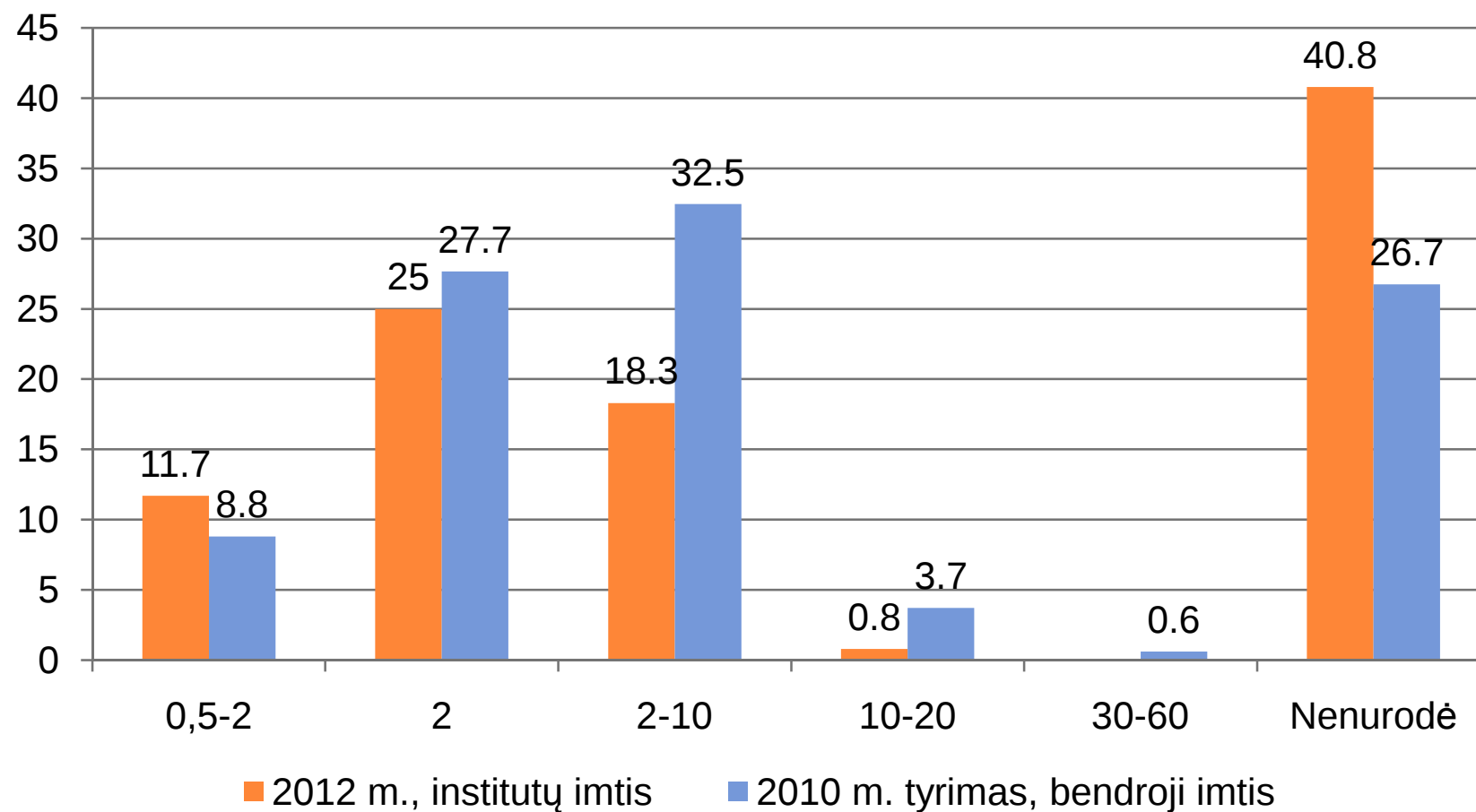

MOKYMO KURSŲ PRIORITETAİ, 2012 M. INSTITUTŲ IMTIS

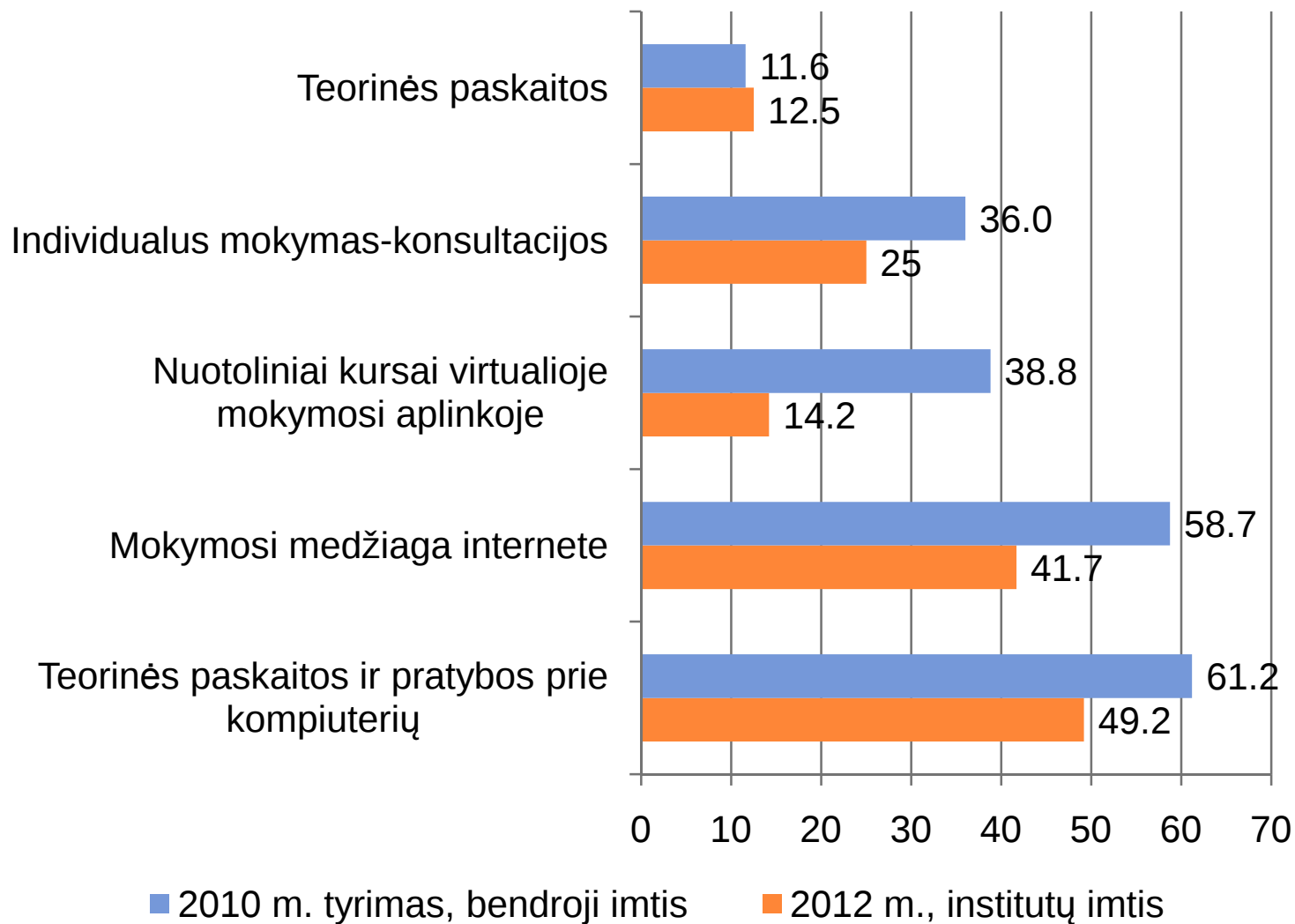
2012 m., institutų imtis N=119

TYRĖJŲ REKOMENDACIJOS MOKYMO KURSŲ TRUKMEI

TYRĖJŲ REKOMENDACIJOS MOKYMO KURSŲ FORMAI

PASTABOS IR PASIŪLYMAI DĖL MOKYMŲ, 2010 M. TYRIMAS

- Geriausiai, kad tokie kursai vyktų toje institucijoje, kurioje dirba dėstytojas arba mokosi studentas.
- Būtų malonu, kad jie būtų prieinami visiems.
- Būtinai mokymo kursai tiek informacijos išteklių aprūpinimo, tiek informacinės kompetencijos ugdymo temomis.
- Būtinai reikalingi kursai šia tema, kadangi šiuo metu esame visi savamoksliai.
- Būtinai reikalingi tokie kursai, bet jie būtų efektyvūs tik tada, kai realiai bus prieiga prie reikalingų DB, kurios mums būtinos. Kursai būtinai ne tik bibliotekos darbuotojams, bet ir tiesioginiams vartotojams (mokslininkams, studentams)
- Dėkui už anketą, supratau, kiek daug nežinau ir norėčiau sužinoti. Man tikėtų bet kokia kursų forma (ar atsiųstos gairės kiek ir kokių yra duomenų bazių ir t.t.). Būtų nuostabu, jei tai parengtumėte ir kuo greičiau:)
- Informacinė kompetencija turi būti ugdoma nuo bakalauro pirmojo kurso, tęsiama rengiant baigiamuosius darbus, magistro studijose, doktorantūroje. Dėstytojams ir mokslininkams turėtų būti galimybė atnaujinti žinias apie informacijos paieškos prie DB.
- ...

PASTABOS IR PASIŪLYMAI DĖL MOKYMŲ, 2012 M. TYRIMAS

- Būtinai reikia pravesti mokymus jauniems tyrėjams, kaip naudotis duomenų bazėmis, žiūrėti žurnalų citavimo indeksus ir juos kaskart pakartoti! Nes mūsų, doktorantų, žinios yra labai ribotos ...
- Minėti kursai turėtų būti rengiami kasmet.
- Pagrindinis noras turėti prieigą prie legalių duomenų bazių (mano atveju "IEEE Explore"), t.y. jas pirkti, kad nereiktų naudoti nelegalių informacijos gavimo būdų.
- Būtų puiku, jei kiekvienas galėtų surasti 8-ame anketos punkte minimus mokslo vertinimo rodiklius ...
- Kuo skiriasi ISI, ISI Proceedings, ISI WOS ir ISI WOS su citavimo indeksu, kaip visa tai sužinoti ir kaip sužinoti agreguotąjį.
- Pasirodo tiek mažai žinau ...
- ...Gal mano požiūris į naujoves atsilieka, bet pvz., pasirinkti automatines Google paieškos sistemas rizikinga - terminų nevienareikšmiškumas panašus į vertimo paslaugą...

2010 M. NAUDOJIMOSI MOKSLO INFORMACIJOS ŠALTINIAIS KOMPETENCIJOS UGDYMO REKOMENDACIJOS

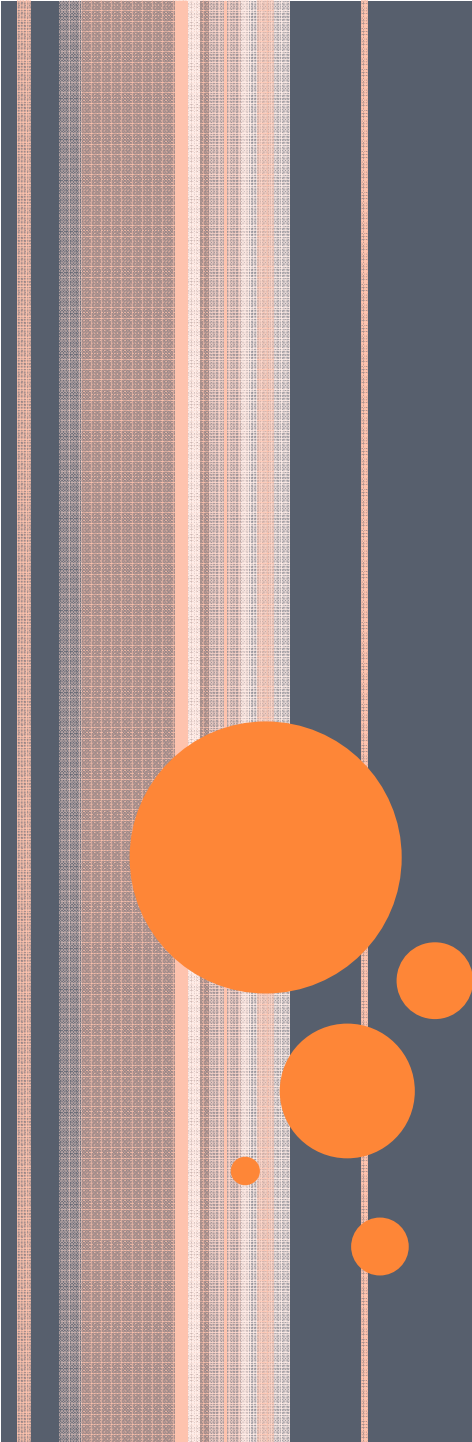
- Informacinės kompetencijos ugdymas turi būti tęstinis procesas.
- Rengiami mokymosi kursai turėtų būti diferencijuojami pagal akademinės bendruomenės pradinę kompetenciją ir informacinius poreikius.
- Tyrėjams skirtus mokymosi kursus reikėtų susieti su tyrėjų vykdoma veikla.
- Turi būti užtikrintas bibliotekininkų ir dėstytojų bendradarbiavimas ir partnerystė.
- Pozityvus aukštosios mokyklos vadovų požiūris ir jų rodoma iniciatyva užtikrina sėkmingą informacinės kompetencijos ugdymą institucijose.

MOKYMŲ POREIKIO 2012 M. APKLAUSOS ANALIZĖS IŠVADOS

- Neabejotinas poreikis mokymams.
- Prioritetas vienareikšmiškai teikiamas mokslo vertinimo rodikliams ir paieškai šaltiniuose *TR WoS* ir kitose bazėse.
- Tyrėjai iš institucijų, kurios neturi prieigos prie TR bazių, prioritetą teikia ne mokymams, o bibliotekinėms paslaugoms.
- Dėl užimtumo, tyrėjai pageidauja trumpų mokymų, išskirdami individualias konsultacijas bei specializuotus mokymus.
- Doktorantai pageidauja ilgesnių ir tęstinių mokymų tiek teorinių, tiek praktinių mokymų.

TYRIMO REZULTATUS RASITE ADRESU:
<http://www.lmba.lt/doc/tyrimas.pdf>